

Luo / Muokkaa

Lähetä

Lausunnonantajat

Yhteenveto

Luonnos - VAHTI-ohje 2/2016 Toiminnan jatkuvuuden hallinta

Johdanto

Lausunnonantajia: 1 ▼

Kommentit ja huomiot - Johdanto

Sosiaali- ja terveysministeriö,
Lausunnon valmistelija ja esittelijä:
erityisasiantuntija Lasse Ilkka

18.3.2016

Toiminnan jatkuvuuden hallinnassa kyber- ja vastaavat uhkat ovat nousseet keskeiseen asemaan. Siksi on hyvin ajankohtaista päivittää VAHTI-ohjeistusta. Luonnoksessa on päivitetty hyvin jatkuvuuden hallintaa ja kyberuhkiin liittyvää käsitteistöä. On olennaista, että jatkuvuuden hallinnan suunnittelussa ja toteutuksessa puhutaan asioista samoilla käsitteillä.

Ohjeessa voisi vielä tarkentaa eri osapuolien ja sidosryhmien ohjeen mukaisen toiminnan toteutukseen. Ohjeessa voisi vielä selkeämmin korostaa kakkien osapuolten vastuuta osaamisen ja tietoisuuden kehittämisessä. Yksi mahdollista olisi sisällyttää ohjeeseen tiivistelmä tehtävälistauksesta kohderyhmittäin. Ohjeen jalkauttaminen tulee olemaan saatavan hyödyn osalta avainasemassa. Siinä voisi hyödyntää organisaatioille osoitettua erillistä koulutuspakettia tai erillisiä seminaareja. Ohjeen tulkinnessa voi muutoin syntyä suuria alueellisia tai organisaatiokohtaisia eroja, erityisesti kun ohje keskittyy jatkuvuuden turvaamiseen yksittäisen organisaation näkökulmasta. Oppaassa voisi vielä selvemmin korostaa toimintaa osana organisaatioiden normaaleja johtamisen menettelyjä. Muussa tapauksessa jatkuvuuden hallinta voi jäädä asiantuntijoiden varaan ilman johdon sitoutumista kokonaisuuteen.

1 Ohjeen soveltamisala, tavoitteet ja rajaukset

Lausunnonantajia: 1 ▼

Kommentit ja huomiot - luku 1

Sosiaali- ja terveysministeriö,
Lausunnon valmistelija ja esittelijä:
erityisasiantuntija Lasse Ilkka

18.3.2016

Tulisi tarkentaa millä tavalla on tarkoitus selkeyttää hankintojen vastuurajauksia jatkuvuuden suhteen.

2 Jatkuvuuden hallinnan säädösympäristö

Lausunnonantajia: 0

3 Jatkuvuussuunnittelun käsitteet ja määritelmät

Lausunnonantajia: 1

Kommentit ja huomiot - luku 3

Sosiaali- ja terveysministeriö,
Lausunnon valmistelija ja esittelijä:
erityisasiantuntija Lasse Ilkka

18.3.2016

3.2 Toipumissuunnittelu:

Ohjeessa käytettyä terminologiaa "korkean käytettävyyden toteutustavat" tulisi avata ja ehkä osoittaa viite aiheen materiaaliin.

4 Organisaation toimintaympäristö

Lausunnonantajia: 1

Kommentit ja huomiot - luku 4

Sosiaali- ja terveysministeriö,
Lausunnon valmistelija ja esittelijä:
erityisasiantuntija Lasse Ilkka

18.3.2016

Toimintaympäristön tuntemiseen ja kuvaamiseen tarvitaan kokonaisarkkitehtuurin hyödyntämistä. Arkkitehtuurikuvausten hyödyntämistä voisi enemmän korostaa. On erittäin tärkeää huomioida sidosryhmien tarpeet ja heille osoitettavat vaatimukset. Asioiden käsittelyyn sidosryhmien kanssa on ilmaistava velvollisuus organisaatioiden johdolle.

5 Jatkuvuuden hallinnan johtaminen

Lausunnonantajia: 1

Kommentit ja huomiot - luku 5

Sosiaali- ja terveysministeriö,
Lausunnon valmistelija ja esittelijä:
erityisasiantuntija Lasse Ilkka

18.3.2016

Ohjeessa edellytetään organisaatioiden johdon nimeävän jatkuvuuden hallinnan vastuu-henkilön. On huomioitava, että tarkoittanee joko lisätehtäviä tai -resursseja organisaatioille. Olisi hyvä kuvata tietoturva omana osionaan kohdassa "Jatkuvuuden hallinnan roolit, vastuut ja sidosryhmät". Kokonaisuuden paremmaksi hahmottamiseksi olisi hyvä olla kuva, joka selventäisi rooleja ja vastuita ja tehtäviä. Toimintaympäristön kuvaamisessa voisi vielä korostaa riippuvuuksien merkitystä, sillä riippuvuudet on oltava selvillä erityisesti palveluhäiriöiden selvittämisessä.

6 Jatkuvuuden hallinnan suunnittelu

Lausunnonantajia: 1

Kommentit ja huomiot - luku 6

Sosiaali- ja terveysministeriö,
Lausunnon valmistelija ja esittelijä:
erityisasiantuntija Lasse Ilkka

18.3.2016

Riskien tunnistamisen lisäksi on tärkeä ohjata, että on päätettävä keinot ja toimenpiteet riskien hallinnaksi sekä sovittava vastuut ja seuranta.

7 Jatkuvuuden hallinnan tukitoiminnot

Lausunnonantajia: 1 ▼

Kommentit ja huomiot - luku 7

Sosiaali- ja terveysministeriö,
Lausunnon valmistelija ja esittelijä:
erityisasiantuntija Lasse Ilkka

18.3.2016

Osaamisen ja tietoisuuden kehittämiseen tarvitaan keskitettyä vastuuorganisaatiota, joka järjestäisi säännöllistä koulutusta/ohjausta valtionhallinnossa jatkuvuuden hallinnasta.

Jatkuvuuden hallinnan dokumentoinnista mainitaan, että toimintojen ja prosessien kannalta kriittisille tietojärjestelmille laaditaan toipumissuunnitelmat. Nykyisin suurin osa esim. ministeriöiden tietojärjestelmistä on Valtioneuvoston kanslian hallintoyksikön tai Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskuksen (Valtori) omistuksessa. Epäselväksi jää ovatko edellä mainitut organisaatiot toipumissuunnitelman laatijoina ja mikä osa toipumissuunnitelmasta kuuluu käyttäjäorganisaatiolle käyttöön ja säilytettäväksi, kun palvelu/järjestelmä on ulkoistettu.

8 Toiminnan jatkuvuus käytännössä

Lausunnonantajia: 1 ▼

Kommentit ja huomiot - luku 8

Sosiaali- ja terveysministeriö,
Lausunnon valmistelija ja esittelijä:
erityisasiantuntija Lasse Ilkka

18.3.2016

8.5 Järjestelmien ja palvelujen luokittelu

"Järjestelmiä luokiteltaessa voidaan käyttää VAHTI 2/2012 -ohjeen liite 4:n työkalua, joka tuottaa luokittelun perusteella myös JHS 174 mukaiset palvelutasot."

VAHTI 2/2012 ohjeeseen liittyneellä sivustolla vain kaksi liitettä, jotka eivät sisällä työkalua.

8.10 Tilannekuvan luominen ja ylläpito

"Organisaatiolla ja sen palvelutuottajilla tulee olla käytettävissään ennalta määritelty prosessi tietojen luontevaan, turvalliseen vaihtamiseen ja kommunikaatioyhteyden nopeaan avaamiseen." Olisi syytä tuoda selkeämmin esiin, että kommunikaatioyhteyden avaamisessa ja ylläpidossa on rooli ja vastuu myös palveluntuottajalla

8.15 Sopimukset ja palvelutasot

Ohjeeseen on syytä kirjoittaa miten organisaatio voi varmistua siitä, että vaatimukset asetetaan ulkoisille ja sisäisille sopimuskumppaneille, ja että nämä huolehtivat niiden asettamisesta edelleen alihankkijoilleen.

9 Jatkuvuuden hallinnan mittaaminen ja arviointi

Lausunnonantajia: 0 ▼

10 Jatkuvuuden hallinnan kehittäminen

Lausunnonantajia: 0 ▼

Liitteet 1 - 5

Lausunnonantajia: 1 ▼

Kommentit ja huomiot liitteisiin 1-5

Sosiaali- ja terveysministeriö,
Lausunnon valmistelija ja esittelijä:
erityisasiantuntija Lasse Ilkka

18.3.2016

Palaute "Muistilista onnistumiseen" -laatikoista

Lausunnonantajia: 0 ▼

Arvio ohjeen tarpeellisuudesta organisaatiolle

Lausunnonantajia: 0 ▼

Vaikutusanalyysityökalu (BIA)

Lausunnonantajia: 1 ▼

Kommentit, huomiot ja kehittämis ehdotukset työkaluun

Sosiaali- ja terveysministeriö,
Lausunnon valmistelija ja esittelijä:
erityisasiantuntija Lasse Ilkka

18.3.2016

Vaikutusanalyysi BIA Työkalu (liite):

Taulukossa olisi syytä havainnollisemmin erottaa runsaasta oheistiedosta ne kentät, joita täytetään. Ohjeessa viitataan työkaluun toiminnan vaikutusanalyysiä koskevassa kohdassa. Se toki soveltuu toiminnan vaikutusanalyysiin, mutta ohjeissa painottuu käyttö tietojärjestelmän tai palvelun häiriöiden vaikutusanalyysiin. Toiminnan vaikutusanalyysi -työkalussa voisi olla yleistä ohjeistusta tulosten arvioinnin perusteella tehtäviin johtopäätöksiin - miten tuloksia pitää tulkita ja mitä pitäisi ottaa huomioon.

Arvio vaikutustanalyysityökalun tarpeellisuudesta organisaatiolle

Lausunnonantajia: 0 ▼

Muu palaute ohjeesta ja/tai työkalusta

Lausunnonantajia: 0 ▼

Mene edelliselle sivulle